

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

3AM602 Evaluace v kultuře

Ing. Daniel Šubrt

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- benchmarking

- Xerox Corp. _ 1979 _ nástroj managementu
- benchmark _ standard / porovnávací bod _ etalon
- metoda řízení kvality
 - kontinuální zlepšování se učením se od druhých
 - původně zaměřena na porovnávání činností / procesů
 - > makrobenchmarking _ komparace ve velkém měřítku

- dělení

- interní _ organizace hledá postupy na základě úpravy vnitřních procesů skrze srovnávání s jinými částmi své organizace
- konkurenční _ úprava vnitřních procesů na základě porovnání s obdobnými organizacemi

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- funkční _ úprava procesů na základě komparace s nejlepšími v oboru
 - nejpoužívanější
 - otázka přenositelnosti
- obecný _ úprava procesů na základě komparace s nejlepšími organizacemi bez ohledu na obor

- kategorizace dle části / úrovně organizace
 - výkonnostní _ shromažďování informací o výstupech
 - komparace kvantifikovaných výstupů _ identifikace příležitostí
 - benchmarks / KPI
 - komparace finančních / nefinančních opatření

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- procesní _ analýza procesů dle interních / externích měřítek
 - sledování nejvýkonnějších organizací
- strategický
 - srovnávání strategií / přístupů / obchodních modelů
- benchmarking kulturních projektů
 - oproti standardnímu benchmarkingu přítomnost soft ukazatelů
 - spokojenost se službou / dostupností / etc.
 - tvorba standardů
 - identifikace / implementace best practices

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- standardy ve veřejné správě _ stanovení minimální úrovně
 - v ČR poprvé projekt „Cena a výkon“ _ 00/02 _ svoz odpadu v statutárních městech
 - projekt benchmarkingu veřejné správy ORP _ 48 obcí / 5 pracovních skupin
- problematika standardizace kultury
 - vysoká heterogenost organizací / projektů / aktivit / etc.
 - možnost identifikace vedoucích k SWOT
- přístupy
 - zdola _ iniciativa zdola _ města / organizace / aktéři sami organizují benchmarking _ hledají vhodné partnery _ Kanada / VB
 - povinný benchmarking _ daný zákonem _ informování veřejnosti o poskytování služeb

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- Data Envelopment Analysis

- metoda vícekriteriálního rozhodování
 - efektivní hranice sloužící k měření výkonnosti
 - měří DMU _ Decision Making Unit _ homogenní jednotky organizace
 - možné užití pro meziorganizační komparaci
 - cíl _ vypočítat index účinnosti _ efektivita užívání vstupů vůči výstupům
 - efektivnost _ výstup / vstup
- v případě komparace se stanovuje index 100% a od něj se odvíjí indexy ostatní _
>relativní efektivnost
 - slouží k stanovení výkonnostních cílů

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- vstupní cíl _ podmínka, za které by byla organizace 1 stejně efektivní jako organizace 2
 - vstupní cíl = aktuální vstup * (relativní efektivnost / 100)
 - _ výše vstupů
- vstupní mezera _ input slack _ rozdíl v neefektivnosti vstupu
 - vstupní mezera = původní vstup – vstupní cíl
 - procentuálně = (vstupní mezera / aktuální vstup) * 100
- výstupní cíle / výstupní mezera _ analogické zpracování
- předpoklad pouze jednoho vstupu / výstupu
 - realita _ množství vstupů / výstupů

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- množina n DMU / m vstupů / t výstupů
 - efektivnost je dána součtem vážených hodnot
- CCR model
 - Charnes / Cooper / Rhodes _ 1978
 - základní model DEA
 - virtuální vstup / výstup _ lineární součet za použití vah
 - problematika stanovení vah _ kritika modelu
 - varianty _ vstupně orientovaný model / výstupně orientovaný model
 - rozšíření _ Free Disposal Hull / Banker – Charnes - Cooper

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- využití DEA v praxi
 - zpravidla komparace / benchmarking muzejních / neziskových organizací
 - kritika kvantitativních ukazatelů
 - převádění kvalitativních ukazatelů na kvantitativní
- výhody _ relativně snadná možnost zpracování více vstupů / výstupů // jednoznačné posouzení výsledků
- nevýhody _ potenciální zkreslení výsledků v důsledku špatného výběru indikátorů
- ! Model pracuje s relativní efektivností _ vhodný pro benchmarking _ ne objektivní měření !

Způsoby benchmarkingu kulturních projektů a organizací, Data Envelopment Analysis

- literatura / zdroje:

KOZAK, M. (2002). Destination benchmarking. *Annals of tourism research*, 29(2), 497-519.

DONTHU, N., HERSHBERGER, E. K., & OSMONBEKOV, T. (2005). Benchmarking marketing productivity using data envelopment analysis. *Journal of Business Research*, 58(11), 1474-1482.

KOTLER, P., BURTON, S., ADAM, S., BROWN, L., & ARMSTRONG, G. (2007). *Marketing*. Pearson Education Australia.

CAMP, R. C. (1989). *Benchmarking: the search for industry best practices that lead to superior performance*.

CHARNES, A., COOPER, W. W., LEWIN, A. Y., & SEIFORD, L. M. (Eds.). (2013). *Data envelopment analysis: Theory, methodology, and applications*. Springer Science & Business Media.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

